

PL ISSN 0419-8824

DZIEJE NAJNOWSZE

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

KWARTALNIK

POŚWIĘCONY

HISTORII

XX WIEKU

OSSOLINEUM

<http://rcin.org.pl>

1 - 1989

**POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII**

DZIEJE NAJNOWSZE

Rocznik XXI

1989

1

**WROŚAW · WARSZAWA · KRAKÓW · GDAŃSK · ŁÓDŹ
ZAKŁAD NARODOWY IMIENIA OSSOLIŃSKICH
WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK
1989**

KOMITET REDAKCYJNY

Andrzej Bartnicki, Jan Borkowski, Antoni Czubiński,
Krzysztof Dunin-Wąsowicz, Eugeniusz Duraczyński, Andrzej
Kwilecki, Marian Leczyk, Stanisława Lewandowska, Piotr
Łossowski, Tomasz Nałęcz, Waldemar Michowicz, Jan Mo-
lenda, Franciszek Ryszka, Henryk Słabek, Kazimierz Sob-
czak, Witold Stankiewicz, Wiesław Śladkowski, Michał
Śliwa, Wojciech Wrzesiński, Jan Zamojski, Janusz
Zarnowski

REDAKTOR

Czesław Madajczyk

SEKRETARZ REDAKCJI

Tadeusz Wolsza

Adres Redakcji

Instytut Historii PAN
Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31, tel. 31-02-61

Zakład Narodowy im. Ossolińskich — Wydawnictwo Wrocław.
Oddział w Warszawie 1989. Nakład 1580 egz. Objętość: ark. wyd.
26,50 ark. druk. 18,25, ark. A-1 24,27. Papier druk. sat. kl. III,
80 g, 70×100. Oddano do składania 23.II.1989 r. Podpisano do dru-
ku w lipcu 1989 r. Wydrukowano w lipcu 1989 r. w Warszaw-
skiej Drukarni Naukowej. Zam. 108/89 A-99 Cena z. 400,—

SPIS TREŚCI

Zygmunt Zieliński — Wkład Polonii amerykańskiej w tworzenie polskiej siły zbrojnej w czasie I wojny światowej	3
Eugeniusz Koko — Polska Partia Socjalistyczna i Józef Piłsudski wobec kwestii ukraińskiej w latach 1918—1920. Próba porównania stanowisk	27
Piotr Łysakowski — Problematyka polska w trzech gazetach niemieckich z lat 1933—1934: „Völkischer Beobachter”, „Frankfurter Zeitung”, „Kölner Stadt Anzeiger”	41
Mieczysław Nurek — Wizyta Alfreda Duff Coopera w Gdyni i Gdańsku w sierpniu 1938 r.	69
Piotr Zaroń — Sprawa „16” Polaków aresztowanych przez wojskowe władze radzieckie w marcu 1945 r.	81
Stefan Ciesielski — Nastroje polityczne wśród robotników w Polsce w latach 1945—1946 (w świetle dokumentów Polskiej Partii Robotniczej)	107
Maria Wardzyńska — Ściganie i karanie członków zbrodniczych organizacji w brytyjskiej strefie okupacyjnej	125

DYSKUSJE I POLEMIKI

Aleksander Kochański — Spory wokół dorobku Róży Luksemburg w międzynarodowym ruchu komunistycznym 1919—1932	143
---	-----

PRZEGLĄD BADAŃ

Friedhelm Boll — Młodzież i badania nad młodzieżą w RFN po roku 1945. Kontynuacje i załamania	155
---	-----

MATERIAŁY

Radiostacja „Wanda”. Relacja Władysława Kaweckiego — Rafał Habielski	167
--	-----

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

T. Nałęcz, Irredenta polska. Myśl powstańcza przed I wojną światową — Tadeusz Wolsza	227
W. Śladkowski, Stary Tygrys. Georges Clemenceau — Tomasz Schramm	233
M. Kamiński, M. Zacharias, Polityka zagraniczna II Rzeczypospolitej 1918—1939 — Maria Nowak-Kielbikowa, Stefan Ciesielski	235

T. Schramm, Francuskie misje wojskowe w państwach Europy Środkowej 1919—1939 — Andrzej Essen	247
Die Weimarer Republik 1918—1933. Politik—Wirtschaft—Wissenschaft — Piotr Madajczyk	251
J. Gross, Und wehe, du hofst... Die Sovietisierung Ostpolens nach dem Hitler-Stalin-Pakt 1939—1941 — Ryszard Torzecki	256
M. K. Dziewanowski, War at any price. World War II in Europe 1939—1945 — Henryk Batowski	258
Z. Grigorowa, Bałkanska politika na socialisticzeska Bylgarija 1944—1970 — Elżbieta Znamierowska-Rakk	261
La deportazione nei campi di sterminio nazisti. Studi e testimonianze; La vita offesa. Storia e memoria dei lager nazisti nei racconti di duecento sopravvissuti — Stanisława Lewandowska	266
A. Bernaś-Kostynowicz, Społeczeństwo polskie w wojnie obronnej 1939. Współdziałanie ludności cywilnej z wojskiem w okresie zagrożenia i działań wojennych — Krzysztof Dunin-Wąsowicz	270

ZYCIE NAUKOWE

Seminarium w Bergamo i w Rzymie poświęcone ruchowi katolickiemu we Włoszech XIX—XX w. — Krzysztof Kawalec, Leonard Smolka	273
Remembering for the Future — Czesław Madajczyk	279

Тюремным заключением сроком более 3 лет было наказано 2,7% интернированных, преимущественно бывших функционеров гестапо и СД. Около 50% было приговорено к тюремному заключению сроком не более 1/2 года. В размер наказания включали период интернирования.

Процессы членов преступных организаций вызывали в британской зоне положительный интерес. Он был обусловлен, с одной стороны, широкой известностью, какую придавали этим судебным процессам британцы. Однако, пожалуй, важнейшей причиной, способствующей интересу к ним общественности, к деятельности денацификационных судов, был ограниченный объем их действий. Они охватывали ограниченный круг людей, не вызывая чувства массовой опасности или чувства солидарности. Всеобщим было мнение, что денацификация в британской оккупационной зоне проводится в более серьезной и спокойной атмосфере, чем это происходило в американской зоне.

СОДЕРЖАНИЕ

Зыгмунт Зелиньский — Вклад американской колонии в образование вооруженных сил во время первой мировой войны	3
Эугениуш Коко — Отношение ППС и Юзефа Пилсудского к украинскому вопросу в 1918—1920 гг. — опыт сравнения позиций	27
Пётр Лысаковский — „Польская проблематика” в трёх немецких газетах в 1933—1934 гг.: „Фолкишер беобахтер”, „Франкфуртер Цайтунг” и „Кельнер штатт анцайгер”	41
Мечислав Нурек — Визит Альфреда Даффа Купера в Гдыню в августе 1938 года	69
Пётр Жаронь — Дело „16” поляков арестованных советскими военными властями в марте 1945 года	81
Стефан Цесельский — Политические настроения рабочих в Польше в 1945—1946 гг (в свете документов Польской рабочей партии)	107
Мария Вардзыньская — Преследование и наказание членов преступных организаций в британской оккупационной зоне	125

ДИСКУССИИ И ПОЛЕМИКИ

ОБЗОР ИССЛЕДОВАНИЙ

МАТЕРИАЛЫ

РЕЦЕНЗИОННЫЕ СТАТЬИ И РЕЦЕНЗИИ

НАУЧНАЯ ЖИЗНЬ

CONTENTS

Zygmunt Zieliński — Contribution of Polish Americans into the Formation of Armed Forces during World War I	3
Eugeniusz Koko — The Polish Socialist Party and Józef Piłsudski <i>vis-à-vis</i> the Ukrainian Issue in the Years 1918—1920. (An Attempt at a Comparison of the Stands)	27
Piotr Lysakowski — The Polish Issue in „Volkischer Beobachter”, „Frankfurter Zeitung” and „Kolner Stadt Anzeiger” — the Three German Newspapers Published between 1933 and 1934	41
Mieczysław Nurek — Alfred Duff Cooper's Visit to Gdynia and Gdańsk in August 1938	69
Piotr Zaroń — The Case of "16" Poles Arrested in March 1945 by the Soviet Military Authorities	81
Stefan Ciesielski — Political Feelings of the Workers in Poland, 1945—1946 (In the Light of Documents of the Polish Workers' Party)	107
Maria Wardzyńska — Prosecution and Punishing of Members of Criminal Organizations in the British Occupational Zone	125

DISCUSSION AND POLEMICS

STUDIES

MATERIALS

CRITICAL ARTICLES AND REVIEWS

SCIENTIFIC LIFE

Cena zł 400,—